

[Alfred Hansen]

i denne undersøgelse, er i og for sig ikke andet end det, som mange af os hele tiden har vidst. Men det er selvfølgelig rart, at man nu kan henvise til en undersøgelse, som bygger på et meget stort materiale, nemlig på ca.  $\frac{1}{3}$  af alle uddannelsessøgende i Danmark. Jeg er glad for, at vi har fået et undersøgelsesresultat at kunne henvise til. Den undersøgelse var ganske vist ikke offentliggjort, da de radikale og socialdemokratiet indgik det sidste forlig om at give 85 mill. kr. i yderligere stipendiestøtte. Men den bør i hvert fald være med i betragtningen ved en kommende reform, som ministeren jo har bebudet i den kommende samling.

Nu tror jeg, man må gøre op med den hidtidige forestilling om, at man skal have statsgaranterede lån. Jeg tror også, man må gøre op med den helt fejlagtige opfattelse, at stipendier kommer til de studerende, som virkelig har hjælp behov. Jeg tror også, man må se bort fra forældrenes skattepligtige indtægt, og jeg tror, man må lægge sig fast på et beløb imellem 22.000 kr. og 25.000 kr. Når vi kommer til efteråret, er pristallet jo steget betydeligt, siden dette forslag blev fremsat, som bygger på en maksimal støtte til alle uddannelsessøgende på ca. 22.400 kr., et beløb, som fra forslagsstillernes side har været tænkt reguleret i takt med pristallet.

I Jyllands-Posten den 24. maj læser man i en leder som kommentar til undersøgelsen, at efter den gældende ordning gives støtten som en kombination af legater og lån. Hvis man afskaffer legaterne og udelukkende yder de studerende lån, vil alle være stillet lige, uanset hvor stor eller lille deres forældres skattepligtige indtægt er. Det er ikke kun en retfærdig, men også en rimelig ordning. Det står med andre ord, men indholdet er det samme i bemærkningerne til retsforbundets forslag.

Jeg beklager, at man ikke i diverse udvalg tillægger private forslag større betydning, end tilfældet er. Jeg er som hr. Freddy Madsen helt overbevist om, at der i tinget her kunne være samlet et flertal, endog et stort flertal, for en grundig reform. Vi må nu vente og se, hvad der kommer fra ministerens hånd i den kommende folketingssamling. Vi må erkende – og jeg kan ikke beklage det – at et forlig skal gå hen over socialdemokratiet. Der er ikke mulighed for blandt de borgerlige partier at slutte op om det, som her er

lagt frem fra både kommunisterne og retsforbundet. Det vil altså blive et forlig hen over socialdemokratiet, og det mener jeg socialdemokratiet kunne have fået, hvis viljen og energien og midlerne havde været til rådighed. Det mener regeringen åbenbart ikke midlerne er; jeg tvivler på, at midlerne i større udstrækning er til rådighed i næste samling, men det må vise sig. Jeg mener, at hvis socialdemokratiet, om den fornødne vilje og energi havde være til stede, var gået ind i en forhandling med de partier, som mange gange her i tinget har givet tilslutning til en forbedring af de uddannelsessøgendes forhold, så kunne man have hevet et godt og solidt forlig i land. Det har man ikke ønsket. Man har undertiden indtryk af, at det ikke er et spørgsmål om, hvad der fremsættes af lovforslag her i tinget, men i højere grad et spørgsmål om, hvem der fremsætter forslagene her i tinget.

Vort forslag har jo taget udgangspunkt i, at man skulle erstatte de statsgaranterede lån med statslån, som er rente- og afdragsfri i uddannelsestiden. Det har endvidere taget udgangspunkt i, at man skulle give alle over 18 år mulighed for at få de omtalte 22.400 kr. efter daværende pristal. Vi har i bemærkningerne gjort opmærksom på, at vi også gerne vil være med til at forhøje støtten for de 15–18-årige, altså ungdomsydelserne, og jeg har mundtligt gjort rede for, at vi i og for sig i princippet gerne ville være gået ned til 16 år, som VS har gjort opmærksom på ved betænkningsafgivelsen. Men her har jeg gjort opmærksom på, at vi er kommet i strid med det forhold, at man først er personlig myndig, når man er 18 år, og at man derfor naturligvis ikke kan påtage sig økonomiske forpligtelser før myndighedsalderen.

Forslaget har altså været tænkt fra retsforbundets side som et værdifuldt oplæg og bidrag til den løbende debat. Jeg må desværre, når jeg læser i betænkningen, konstatere, at der er en stor og massiv modstand mod at forbedre de uddannelsessøgendes forhold. Jeg vil dog tillade mig at fortolke det sådan, at der ikke generelt er modstand mod at forbedre de uddannelsessøgendes forhold, men at der kun er tale om, at man ikke har villet støtte retsforbundets forslag. Så kunne man godt have gjort sig den ulejlighed at fremsætte ændringsforslag; det har man heller ikke gjort. Jeg har tidligere i dag vist, at jeg i